

Öz Bilince ?i?kin Duyu? Testi 3

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Öz Bilince ?i?kin Duyu? Testi 3*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28674>

Özet

Öz Bilinçe ?i?kin Duyu? Testi 3 (ÖB?DT 3), mevcut bir psikolojik ölçüm arac?n?n Türkçe konu?an popülasyona uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin kendi benliklerine yönelik gösterdikleri duygusal tepkileri, özellikle de öz bilinçli duygulan?mlar? (suçluluk, utanç, gurur vb.) ölçmek amacıyla geli?tirilmis?tir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2006 y?l?nda Fatma Gül Cirhinlio?lu taraf?ndan Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir **Doktora Tezi** kapsamında gerçekte?tirilmi?tir.

Adaptasyon çal??mas?, özellikle üniversite ö?rencilerinin **utanç e?ilimi**, dini yönelimler, benlik kurgular? ve psikolojik iyilik hali aras?ndaki ili?kileri inceleyen kapsaml? bir ara?t?rman?n parças? olarak kullan?lm??t?r. Öz Bilinçe ?i?kin Duyu? Testi 3, bu öz bilinçli duygulan?mlar?n bireyin genel psikolojik i?leyi?i üzerindeki etkilerini de?erlendirmede önemli bir araç?t?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Bilinçe ?i?kin Duyu? Testi, Öz Bilinç, Utanç, Suçluluk, Duyu?, Psikolojik Ölçüm, Uyarlama, Üniversite Ö?rencileri.

Yazarlar

Fatma Gül Cirhinlio?lu

Amaç

Öz Bilinçe ?i?kin Duyu? Testi 3'ün temel amacı, bireylerin sosyal ve ki?isel standartlara uyup uymad?klar?na dair alg?lar?na ba?l? olarak ortaya ç?kan karma??k duygusal tepkilerini, yani öz bilinçli duyular?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle utanç ve suçluluk gibi farklıla?m?? duygusal tepkilerin ?iddetini ve e?ilimini belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?, psikolojik ara?t?rmalarda bu yapılar?n Türkiye ba?lam?nda incelenmesine olanak sa?lamak üzere yapılm??t?r. Ölçek, özellikle **üniversite ö?rencileri** popülasyonunda utanç e?ilimi ve di?er önemli psikososyal de?i?kenler aras?ndaki korelasyonlar? saptamak için kullan?lm??t?r.

Yap?

ÖB?DT 3, öz bilinçli duyular? (Self-Conscious Affect) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, ki?inin kendisini bir de?erlendirme nesnesi olarak alg?lamas? sonucu ortaya ç?kan duygular? kapsar. Temel alt boyutlar? genellikle ?unlard?r:

Utanç (Shame): Benli?in global olarak olumsuz de?erlendirilmesi ve kaç?nma e?ilimi.

Suçluluk (Guilt): Belirli bir davran???n olumsuz de?erlendirilmesi ve onar?m yapma e?ilimi.

D??sal Utanç/Utanma (Embarrassment): Sosyal dikkatin oda?? olma ve sosyal norm ihlali alg?s?.

Gurur (Pride): Ba?ar?ya ba?l? olarak benli?in olumlu de?erlendirilmesi (hem hubristic hem de authentic gurur alt boyutlar? olabilir).

Ölçe?in orijinal formu, bu duygusal tepkilerin yo?unlu?unu ve s?kl???n? de?erlendirir, böylece bireyin duygusal düzenleme ve sosyal i?leyi? profili ç?kar?l?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? kapsam?nda geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak bu özet bilgide spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemiştir. Fatma Gül Cirhinlio?lu'nun 2006 tarihli Doktora Tezi, ölçe?in yap?sal geçerli?ini inceleyen faktör analizleri (muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi) ve e? zamanl? geçerli?ini (di?er ilgili psikolojik yap?larla korelasyonlar, örne?in psikolojik iyilik hali ve dini yönelimlerle ili?kisi) detayl? olarak sunmaktadır.

Kültürel adaptasyon sürecinde, maddelerin kültüre uygunlu?u ve kavramsal e?de?erli?i sa?lanm?? olmal?d?r. Detayl? geçerlik sonuçlar? için, ara?t?rmac?n?n 2006 tarihli **Doktora Tezi** incelenmelidir.

Güvenirlik

Güvenirlik verileri bu özet kaynakta sa?lanmam??t?r. Ancak, bir psikometrik arac?n uyarlama sürecinde, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i analizleri yap?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

ÖB?DT 3'ün alt boyutlar?n?n her biri için hesaplanan **iç tutarl?l?k katsay?lar?**, ölçe?in Türk üniversite ö?rencileri örnekleminde ne kadar güvenilir oldu?unu belirlemek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Bu veriler, tezin metodoloji bölümünde mevcuttur.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef kültüre (Türkiye) uygun olup olmad???n? belirlemek amacıyla faktör analizleri (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) esast?r. ÖB?DT 3'ün adaptasyonunda, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan öz bilinçli duyuy? alt boyutlar?n?n (Utanç, Suçluluk vb.) Türkçe formda da korunup korunmad??? incelenmiştir.

Yap?lan faktör analizleri, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu

destekleyen bulgular sunmal?d?r. Bu analiz sonuçlar?, tezin bulgular k?sm?nda yer almaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak, muhtemelen Likert tipi derecelendirme (Özet kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir, ancak bu tür ölçekler genellikle 5'li veya 7'li Likert format?ndad?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Popülasyon

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Özellikle Üniversite Ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenim gören **üniversite ö?rencileri** örneklemini kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireyin farklı senaryolar kar??s?nda hissetti?i öz bilinçli duygulan?mlar? rapor etmeye dayal? öz bildirim (Self-Report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Öz Bilinçli Duygular, Utandırma, Benlik Kurgusu, Psikometrik Özellikler, Suçluluk, Duygusal De?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

İletişim E-posta Adresi: fgcirhinlioglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n yapıld?? kurum).

İzinler & Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Fatma Gül Cirhinlio?lu'nun 2006 y?l?nda tamamlad?? **Doktora Tezi** kapsam?nda uyarlanm??t?r.

Tez, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r. Akademik kullanım için izinler ve ücret bilgileri için do?rudan sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi

gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?urada indirilebilir: [oz-bilince-iiskin-duyus-testi-3-toad.pdf](#)

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: [tez.yok.gov.tr](#)

Referanslar

Cirhinlio?lu, F. G. (2006). *Üniversite ö?rencilerinde utanç e?ilimi, dini yönelimler, benlik kurgular? ve psikolojik iyilik hali aras?ndaki ili?kiler. (Doktora Tezi)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Öz Bilince ?i?kin Duyu? Testi 3 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?e ait maddeler, sa?lanan orijinal kaynak içeri?inde mevcut de?ildir. Detayl? maddeler ve derecelendirme bilgileri için sorumlu yazar?n 2006 tarihli Doktora Tezi incelenmelidir.